

Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry:n lausunto talousvaliokunnalle

Asia: HE 67 2020 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ravitsemisyriyten uudelleentyöllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä

Ravintolaliiketoiminta tärkeä osa kulttuurialan oheis- ja sisäpalveluja

Ravintolat ovat olennainen osa sitä palveluinfraa, jonka avulla koko kulttuuritoiminta kukoistaa. Monessa kulttuuritalossa museoista konsertti- ja kongressikeskuksiin on joko in house -palveluna tai ulkoistetun yrityksen järjestämänä ravintolaliiketoimintaa. Se on yleisökäynnin kuluissa osa niitä tutkimuksissa näkyviä aluetalousvaikutuksia, joita kulttuurialalla on: ihmiset saavat täyden elämyksen, kun konsertin lisäksi he myös syövät, juovat ja ajavat taksilla.

Osa ravintoloista puolestaan toimii esiintymistiloina. Erityisen tärkeitä live-klubit ovat elävälle musiikille ja stand up -komiikalle, mutta Suomessa toimii myös muihin esittäviin taiteisiin keskittyviä ravintoloita. On myös kahviloita ja ravintoloita, joilla on galleriatoimintaa. Ravintolatoiminnalla on siis suuri merkitys Suomen kulttuurielämälle. Ravintoloiden pelastaminen on tärkeää kulttuuriväen näkökulmasta. Ravintoloilla on myös suuri sosiaalinen merkitys.

Kohtuullisen kompensaation kohdentumiseen vaikuttavia tekijöitä

Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö ei osaa arvioida, mikä on summaltaan perustuslakivaliokunnan tarkoittama kohtuullinen kompensaatio. Olisi kuitenkin fiksua, että valitut toimet ovat linjakkaita ja oikeudenmukaisia suhteessa siihen, miten toimitaan, mikäli tilanne uusiutuu.

Tämä on olennaista esimerkiksi tapahtumateollisuuden kannalta. Hallituksen esitys perustuu arvioon 75 prosentin keskimääräisestä myynnin vähentymisestä ravintola-alalla, mutta tapahtuma-alalla tilanne on se, että kaikki kesän festivaalit ja muut yleisö- ja urheilutapahtumat on ollut pakko peruuttaa eli lipunmyynti on vähentynyt 100 prosenttia. On siis selvästi määrätty, ettei suuria yleisötilaisuuksia saa järjestää, joten hallituksen esityksen sanamuoto - ”Muiden toimialojen yritykset eivät ole vastaavan lakimääräisen rajoituksen alaisia, vaikka koronaepidemia vaikuttaa olennaisesti niihinkin. Lainsäätäjä ei ole velvoittanut niitä keskeyttämään toimintaansa.” - on hiustenhalkomista juristerian ulkopuolisessa todellisuudessa.

Tartuntatautilain tarkistaminen koronan jatkumisen ja uusimisen varalta

Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry esittää harkittavaksi tartuntatautilain tarkistamista, jotta käydään demokraattinen keskustelu elinkeinonharjoittajien toiminnan rajoitusten hyvittämisen kriteereistä ja mekanismeista. Kokoontumiset voidaan kieltää uudestaan ja uudestaan niin kauan, kunnes korona on selätetty. Peruuntumisuhka värjyy tilaisuuksien yllä mahdollisesti vuoteen -22 asti. Managerit kertovat, että Suomessa on tehty peruutuksia jo keväälle -21. Tämä tappio koskee luonnollisesti myös ravintoloita, joissa peruuntuneet keikat olisi järjestetty. Tartuntatautilakia aikanaan säätäessä ei pohdinnan painopiste ole ollut elinkeinonvapauden ja työllisyyden näkökulmassa. Nyt tiedämme paremmin: jotta jatkossa

tiedämme millä mekanismeilla ja kriteereillä hyvitetään toiminnan rajoituksia siten, ettei se kohtelee elinkeinonharjoittajia epäoikeudenmukaisesti suhteessa toisiinsa ja päästään työllisyyden kannalta parhaaseen lopputulokseen.

Helsingissä 11.5.2020

Rosa Meriläinen
pääsihteeri